

De verdwijning van Maria

Colofon

ISBN: 978 90 8954 882 5
Eerste druk 2016
© 2016 Freck van Apeldoorn

Uitgeverij Elikser
Ossekop 4
8911 LE Leeuwarden
www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

De verdwijning van Maria

Freek van Apeldoorn

Voor Ciska

1

Vroeg in de ochtend liep hij langs de veemarkt, de kortste route van het hoofdstation naar zijn zolderkamer. De stank was hem tegemoet gewaaid. De grootste drukte was voorbij. Veel beesten waren al ingeladen en weggevoerd. Enkele handelaren liepen nog rond voor een laatste handje, hun klompen sopten in de drek. Het merendeel van de boeren en handelaren zat in de kroegen. Er moest nog afgerekend worden. Regelmatig deden de opkopers een greep in hun dikke portefeuilles, bengelend aan een ketting om hun nek. De cafébazen verdienden geld als water met de vele jenevertjes.

Hij sloeg rechts af. Vijf of zes koeien liepen hem midden op straat tegemoet, opgejaagd door een man in een grijze stofjas, zwaaiend en prikkend met een puntige wandelstok. Ze konden slechts één kant op: de veewagen in en dan naar het slachthuis. Over twee dagen was het Hemelvaartsdag, voor de onwillige koeien was het nu de hellevaart. Was zijn leven veel anders? Geketend op het dek van een schip, voortgedreven naar de volgende haven tot ook hij zijn eindbestemming zou bereiken. Snel deed hij enkele stappen opzij en verschool zich tussen twee geparkeerde auto's, bang dat zijn uniform vies zou worden.

Gistermiddag was hij in de thuishaven Delfzijl aangekomen na meer dan drie volle maanden op zee, alleen onderbroken door een enkele verlofdag als er geladen of gelost moest worden. In Hamburg had hij zijn verjaardag gevierd. Dat wil zeggen: de andere bemanningsleden. Hij werd

eenentwintig. Dat moest gevierd worden, zijn meerderjarigheid. Als cadeautje mocht hij naar de hoeren, zij zouden betalen. Hij had geweigerd, hij durfde niet. Het leven op zee begon hem meer en meer tegen te staan.

Hij was naar de zeevaartschool gegaan om verre reizen te maken en iets van de wereld te zien, vertelde hij iedereen. Heimelijk wist hij beter. Hij wilde ontsnappen uit het verbanningsoord, ver weg van wat hij had meegemaakt. Regelmatig sloeg de vertwijfeling toe. Hij kon toch niet zijn leven lang op de vlucht blijven? Het was bovendien geen geslaagde ontsnapping. Hij ging terug naar zijn geboorteplaats, daar was een zeevaartschool met internaat. Na zijn opleiding vond hij als een pied-à-terre een zolderkamer bij een oud schippersechtpaar. Destijds had hij ook een andere woonruimte kunnen krijgen, in de buurt waar hij was geboren. De straten daar vermeed hij liever. Hij was geen held, al zag hij er stoer uit met zijn grote zwarte pet en zijn uniform van de koopvaardij.

Hij gooide zijn plunjezak over zijn andere schouder. Nog twee zijstraten. De vrouw van de baas zat voor het raam en kwam direct uit haar stoel om hem open te doen. Het was niet nodig, hij had een eigen sleutel.

‘Goedemorgen Thomas. Ik zag je aankomen, kom binnen.’

Zij deed twee stappen achteruit, het halletje was erg klein.

‘Wil je een kop koffie? Ik heb de pot nog op het lichtje staan. Of wil je eerst je plunjezak naar boven brengen?’

Voor hem was het duidelijk. Koffie zou hij krijgen: direct of straks. Hij twijfelde. Hij was moe en wilde liever naar

boven en op bed ploffen. Aan de andere kant had hij nu zin in een ‘bakkie troost’, maar dan liefst zonder de vragen over de stormen op zee en de havens die hij allemaal had bezocht.

‘Ja, lekker, doe nu maar.’

Hij zette zijn plunjezak onder aan de trap en volgde haar naar de overvolle woonkamer. Voor het raam stonden twee fauteuils en in het midden van de kamer een eettafel met vier stoelen. De vrouw van de schipper ging op haar vaste plek zitten, met het zicht op de straat. Hij pakte de stoel tegenover haar.

‘Is de baas er niet?’

‘Nee, het is dinsdag, hè. Dan maakt hij altijd heel vroeg een ommetje. Eerst langs het Winschoterdiep om te kijken of er nog een bekende ligt, en dan naar de veemarkt voor een borreltje en een praatje. Je hebt hem dus gemist. Hij zal zo wel komen.’

Inderdaad, hij had de baas niet gezien. Hij was nergens binnen geweest en bovendien was hij op dat moment verzonken in gedachten. De schipper, door hem altijd baas genoemd, was een kleine, gezette man met een blozende kop met dikke, stugge wenkbrauwen boven zijn blauwgrijze ogen in de schaduw van de eeuwige pet.

Hij mocht de baas wel. De schipper was geen prater. Soms kwam er een verhaal over een aanvaring, de armoede of een strenge winter. Het klonk nooit verbitterd of verontwaardigd. Alleen als de dood van hun tweede kind ter sprake kwam, werden zijn ogen vochtig. Een dochttertje verdrongen op vijfjarige leeftijd. De tranen werden verdrongen door de berusting. ‘De Here heeft gegeven, de Here heeft genomen,’ zei de schipper plechtig na een diepe zucht. Thomas was niet Bijbels opgevoed. Hij kende wel de klaagzang van Job.

De vrouw van de schipper had het nooit over vroeger. Zij had het over het weer, de prijzen bij de slager, de burenen of over een ver familielid of een bekende die was heengegaan. Zij was nog iets kleiner dan haar man en veel dikker. Een schommelkont in een donkerblauwe vormeloze jurk met in huis altijd een grijs schort voor. Hij wist niet hoe hij haar moest aanspreken. Mevrouw klonk deftig, te deftig. Haar voornaam gebruiken was ondenkbaar. Dus geen Jeltje. Als hij alleen de baas tegenkwam, was het gemakkelijker: ‘Is de vrouw op stap?’

‘Wat dom, vergeet ik helemaal je koffie in te schenken. Dat heb ik wel vaker de laatste tijd. Ik loop bijvoorbeeld naar de keuken en dan weet ik niet meer wat ik wilde pakken. Als ik weer in de kamer ben, dan schiet het mij te binnen. Ach, het zal de leeftijd wel zijn. Nu je koffie.’

Zij schoof haar stoel iets naar achteren en legde beide handen plat op tafel, de ellebogen naar buiten. Zo kwam ze steunend en kreunend overeind terwijl haar gezicht rood aanliep. Ze schommelde naar de keuken en kwam terug met zijn koffie. Gloeiend heet, bijna aan de kook. Het zou hem niet verbazen als de schakelaar van het elektrisch theelichtje op heet stond.

‘Neemt u zelf geen koffie?’

‘Er zit nog een beetje in, dat bewaar ik voor mijn man.’

Hij had haar nog nooit Frans horen zeggen. Wat zouden ze tegen elkaar zeggen als ze alleen waren? Hij nam voorzichtig een slok koffie, nog te heet. Het verhaal over de storm in Het Kanaal kon hij iets langer maken. Het was niet een heel zware storm maar dat hoefde zij niet te weten. Een beetje overdrijven kon geen kwaad. De koffie was ondertussen vol-

doende afgekoeld. In een paar teugen dronk hij zijn kopje leeg. Hij kon naar boven. Hij pakte zijn plunjezak en hield die tegen zijn borst, zo liep hij de smalle en steile trap op.

Zijn kamer besloeg ongeveer de helft van de zolder. De andere helft, waar de trap op uitkwam, was deels afgetimmerd. De vorige eigenaren hadden daar een keukenblokje laten plaatsen met de bedoeling de zolderverdieping te verhuren. Daar was het niet meer van gekomen door de plotselinge dood van de man. De weduwe deed het huisje in de verkoop. Zij wilde terug naar Friesland, inwonen bij haar oudste dochter op de boerderij.

De oude binnenschipper en zijn vrouw werden de nieuwe eigenaren. Het was precies wat ze zochten. Vooral blij met de zee van ruimte, veel meer dan het schip waarop ze altijd hadden gewoond tot hun oudste zoon het roer overnam. Dat werd hoog tijd. Het werk viel hun steeds zwaarder met hun stramme lijven en jichtige botten. De eetkamer achter de suitedeuren werd hun slaapkamer. Zo hoefden zij geen trap meer te lopen, daar moest je jonger voor zijn, zoals Thomas.

Het keukenblokje stond tegen de tussenmuur onder de beschoten kap. Boven de gootsteen hing een kleine geiser. Naast het aanrecht paste precies een tafeltje met daarop een tweepits gasstel, en eronder een blauwe butagasfles. Een dakraampje gaf voldoende licht. Hij was blij met zijn territorium. Hij kon koffie of thee zetten en een eitje bakken. En hij had warm water om zich te wassen. Het was van alle gemakken voorzien. Bijna: in het halletje beneden was de enige wc. Dat was niet ideaal.

Zijn kamer had twee dakramen, één aan de straatkant op het zuiden en het andere aan de tuinkant. Daar stond zijn

bed tegen het knieschot. Hij moest altijd opletten niet zijn hoofd te stoten. Dat was geen probleem, aan boord was hij niet anders gewend. Een kleine tafel met een stoel had hij onder het andere dakraam gezet. Een rookkanaal met een grillig landschap van bruinzwarte roetvlekken verdeelde de witgekalkte tussenmuur in twee vlakken. Aan de ene kant kon net een meidenkast staan, aan de andere kant een rookfauteuil. Een afdankertje van de baas. In de kussens hing nog een zweem van zijn Van Nelle-pijptabak. Het gaf hem een huiselijk gevoel, hoewel de geur anders was dan de sigarenlucht in de werkkamer van zijn vader. Daaraan wilde hij niet herinnerd worden. Zelf was hij nooit begonnen met roken. Hij was de enige aan boord.

De rookstoel was zijn lievelingsplek. 's Winters had hij nog een beetje warmte als de kachel beneden aan was. Hij had ook een elektrisch straalkacheltje, dat hij zo weinig mogelijk gebruikte. Hij wilde de baas niet op extra kosten jagen, hij betaalde al zo weinig huur. De baas had gezegd: 'Het spul op zolder hebben wij niet nodig. Voor jou is het mooi. Een zee-man moet toch een eigen plek hebben als hij verlof heeft. Ik heb dat vaak gemist. Om het geld hoeven we het niet te doen. We hebben de schapjes op het droge en sinds we van Drees trekken, hebben we helemaal niets meer te klagen.'

Hij had het goed getroffen met dit adres en met de baas. Van ongetrouwde collega's had hij soms andere verhalen gehoord. Hij knoopte zijn plunjezak los en kieperde de inhoud op de rookfauteuil. Straks zou hij alles gaan sorteren en opbergen. Hij was nu te moe. Het ijzeren schema van de wacht was een aanslag op het normale slaap-waakritme. Hij had minstens een week nodig om te herstellen.

Als eerste deed hij zijn schoenen uit en daarna zijn uniform, dat hij, samen met het witte overhemd, zorgvuldig op een knaapje aan een spijker in de hanenbalk hing. Hij hield zijn sokken, onderbroek en hemd aan en liet zich op bed vallen. Door het dakraam zag hij de wolkeloze blauwe lucht. Het was halverwege mei. In de loop van de dag zou het snel warm worden onder het schuine dak.

De dag was nog lang. Eerst een paar uur slapen en bijkomen. En wat zou hij vanmiddag gaan doen? En morgen en alle andere dagen? Op zee bedacht hij van alles en nog wat voor zijn eerstvolgende verlofperiode. Hij had zelfs een notitieboekje waarin hij zijn voornemens noteerde. Tegen beter weten in, aan wal ondernam hij weinig. Hij had nu bijna drie weken, een zee van tijd. Zou hij deze keer zijn broer opzoeken? *Simon* stond als eerste op het lijstje. Daar had hij geen notitieboekje voor nodig. Een jaar geleden had hij van zijn broer een adreswijziging gekregen en een telefoonnummer. In een kriebelig handschrift stond nog een zin toegevoegd: *Ben verhuisd. Nu in de kost bij jong gezin met twee kinderen. Groet, Simon.* Het kaartje had hij vastgeprikt aan de balk boven de tafel onder het dakraam.

Simon was op zijn negentiende naar Amsterdam vertrokken. Hij kon aan de slag bij de tram als onderhoudsmonteur. Dat was voor hem de kans om voorgoed uit huis te gaan. Sinds die tijd zagen ze elkaar heel weinig. Bijna niet. Hij had daar gemengde gevoelens over. Zijn broer was de schakel naar zijn vroege jeugd en tegelijkertijd naar de ramp en wat daarna kwam. Daar lag het gevaar. Hij moest altijd alert blijven. De baas kon naar boven kijken en berusten. Hij niet.

Hij dommelde in. Tegen twaalfen werd hij wakker. De

geur van speklapjes prikkelde zijn neus. Hij had het kunnen weten. Elke dinsdag at het schippersechtpaar speklapjes bij de gekookte aardappelen en een groente. Welke kon hij niet bepalen. De speklucht was te overheersend.

Hij kreeg trek. Voor hij vanochtend vroeg van boord ging, had hij nog snel een dubbele boterham gebietst uit de kombuis. Hij moest nodig wat eten. Uit de berg kleren op de rookstoel viste hij een manchesterbroek en een trui. Zijn uniform kon drie weken blijven hangen. Hij kleedde zich aan en ging naar beneden. De kamerdeur stond open. Waarom deden ze die niet dicht? Had hij ongezien naar buiten kunnen gaan. Nu zag hij ze zitten. Tegenover elkaar, zij aan de kant van de keuken. De pet van de schipper lag op een stoel. Dat moest van zijn vrouw. De schipper was niet over alles de baas.

‘Zo, daar ben je weer,’ hoorde hij hem zeggen.

‘Gelukkig wel,’ zei Thomas vanuit de deuropening.

‘Hoelang ben je aan wal?’ vroeg de baas terwijl hij zijn best deed het laatste speklapje in stukjes te snijden.

‘Een kleine drie weken.’

‘Dat is mooi,’ zei de schipper met de mond vol.

‘Zeg dat wel,’ zei Thomas met een verkrampde glimlach. Hij moest nodig plassen.

De schippersvrouw propte de laatste aardappel naar binnen. En straks klagten dat ze te veel had gegeten. De borden waren bijna leeg. Nu moest hij echt het huis uit, voor het danken.

2

Het geluid van de koperen bel stuitte omhoog. Er kwam iemand de trap af. In de deuropening stond een struise vrouw, stevig in het vlees maar niet dik. Een weelderige bos rossig haar en zomersproeten op een lichte huid. Ze droeg een vrolijk gekleurde bloemetjesjurk met een laag uitgesneden hals. De jurk viel net over de knie. Ze droeg geen nylons.

‘Jij moet dus Thomas zijn. Ik heb Simon net naar de kruidenier gestuurd voor een pak koekjes en wat andere boodschappen. Het touw van het deurslot is stuk, ik moest dus naar beneden. Kom toch verder. Wacht, ik ga je voor.’

Toen pas hield ze haar mond. Hij stapte het halletje in, sloot de voordeur en liep achter haar de trap op. Hij keek omhoog, langs haar kuit en stevige dij, tot aan haar witte onderbroek.

‘Ik zet vast theewater op. Simon zal zo terugkomen. Je kunt vast in de kamer gaan zitten of blijf je liever staan?’

Ja, dat deed hij. Het was lekker warm in de keuken. Stoom uit een fluitketel, een dienblad met kopjes en een suikerpot op het geelkleurige granitoaanrecht. In een schouw een dikbuikige oven met vier gaspitten. Het leek te veel op de keuken van het huis waar hij als kind had gewoond. Het bracht hem in verwarring. Niet alleen de huiselijkheid, er was meer. Hij was nu een volwassen man en op nog geen halve meter stond een vrouw die hem bedwelmde met haar zoete geur, haar volle boezem en het ruisen van haar jurk. Daar kreeg hij het echt warm van. Hoe oud zou ze zijn? Begin dertig? Zoveel scheelde dat niet.

‘Kom schat, de thee is klaar, we gaan naar de kamer,’ zei ze met een Amsterdams accent waarin een Friese tongval doorklonk.

Ze passeerde hem rakelings toen ze de keuken uit liep naar de achterkamer. Een grote tafel met een donkerrood wollen kleed en zes eikenhouten stoelen, met hoge rugleuningen en biezen zittingen, vulde bijna de hele ruimte. Hij liep naar de twee hoge ramen en keek even naar buiten. In het gebladerde van een bloeiende kastanjeboom leken twee duiven te vechten. Hij draaide zich om en zag een fotolijstje op de zwarte schoorsteenmantel. Een gelukkig gezinnetje in de duinen lachte hem toe. Hij herkende de hospita van zijn broer.

‘Kom, ga zitten. We zitten bijna altijd achter,’ zei ze, ‘maar in de avonduren soms voor om naar de radio te luisteren.’

Ze zette het dienblad op tafel en ging aan de kopse kant zitten, dicht bij de deur en de keuken. Dat moest haar vaste plek zijn. Hij bleef staan en vroeg zich af welke stoel hij zou nemen. Tegenover haar? Dat was ver weg. Hij koos voor de zijkant met het gezicht naar de deur, aan haar kant. Ze schonk hem thee in. Hij raakte met zijn rechterknie haar linker aan. Duwde ze zachtjes terug? Hij nam snel een slok hete thee.

‘Voel je je wel goed? Je hebt een kleur als vuur.’

‘Het komt van de thee.’

Hij kon toch moeilijk zeggen dat zijn fantasie begon te werken. Het was lang geleden dat hij zo dicht bij een vrouw zat. Aan boord waren geen vrouwen, wel aan wal. In de havensteden zelfs in overvloed, zoals in Hamburg. Hij was

vrijgezel en dat zou niet veranderen als hij het ruime sop bleef kiezen. Een hoge prijs voor zijn zogenaamde drang naar avontuur. De vertwijfeling sloop weer binnen. Hij joeg deze als een ongenode gast de kamer uit. Hij wilde bij deze vrouw nog even de enige zijn.

‘Jacob, mijn man, is aan het werk. Ik heet trouwens Froukje, dat zal Simon vast verteld hebben.’

‘Ik heb alleen een kaartje gekregen met het adres, ongeveer een jaar geleden. Ik heb hem in tijden niet gesproken, behalve dan eergisteren via de telefoon.’

‘Maakt ook niet uit,’ zei ze, terwijl ze behoedzaam en aandachtig in haar theekopje roerde. De suiker was al lang opgelost.

‘De kinderen zijn naar school. Jaap, Jacob junior zeg maar, zit in de derde klas en Jelle in de eerste. Ik leef dus met vier mannen, je broer meegerekend. Je hebt een lieve en aardige broer, maar wel wat stil.’

Dat laatste wist hij. Ook lief? Het was gewoon zijn broer. Hij hoorde gestommel op de trap. Even later kwam zijn broer binnen, met een zwarte boodschappentas.

‘Dag Thomas, daar ben je al.’

‘Ja, ik ben er, zoals je ziet.’

Hij aarzelde. Zou hij opstaan om zijn broer een hand te geven? Het was niet hun gewoonte. Simon bleef staan, nog steeds met de boodschappentas in de hand. Zijn hospita bracht redding.

‘Zet de boodschappen maar in de keuken en pak alleen de biscuitjes.’

Zat hij onder de plak bij haar? Simon was godbetert al driewintig en nog in de kost bij een gezin. Deed boodschappen

en wie weet wat hij nog meer in de huishouding deed. Zijn broer was altijd al sloom en volgzaam. Het zou best kunnen dat hij hier heel tevreden was. Hij leek wel haar man. Moeder de vrouw zorgde voor het eten en de kinderen en zij maakte vast ook voor hem een broodtrommel klaar voor zijn werk.

Simon kwam binnen met een rol koekjes, pakte uit het dressoir een schoteltje en legde precies zes koekjes erop. Daarna pakte hij de stoel schuin tegenover Thomas. Deze had hem met stijgende verbazing bezig gezien. Hoe had zij dat voor elkaar gekregen? Zo afgericht. En was dat zijn vaste plek, tegenover de twee jongens? Waarom niet aan haar kant?

Froukje stond op. Zij was liever blijven zitten bij de twee jongemannen. De oudste had ze goed leren kennen. In Thomas zag ze dezelfde trekken en kwetsbaarheid. Hij leek gemakkelijker te praten. Een groot verschil met Simon toen die in huis kwam: zwijgzaam, verlegen en schuw. Stapje voor stapje had ze hem uit de tent gelokt en had ze hem zien ontdooien, althans, in haar nabijheid. Ze vroeg zich af of deze knappe jongeman net zo lief zou kunnen zijn. Gelijk met haar fantasie kwam de schaamte boven. Het draaide niet om haar. De jongens zagen elkaar bijna nooit. Ze moest hun de ruimte geven.

‘Ik ga even naar de buurvrouw. Kunnen jullie ondertussen gezellig bijpraten.’

Gezellig? Zijn broer was niet gezellig. Misschien wel bij haar? Waar spraken ze over en wat deden ze nog meer?

‘Ben je nog steeds bij de tram?’ vroeg Thomas terwijl hij zijn eerste koekje nam. Had hij recht op twee of drie?

‘Ja.’

‘Nog steeds wisselende diensten?’

‘Ja, dat kan niet anders.’

‘Bevalt het?’ vroeg Thomas met het tweede koekje in zijn mond.

‘Mag niet klagen,’ zei Simon terwijl hij een koekje in zijn thee doopte en direct daarna in zijn geheel in zijn mond stopte.

Thomas keek de kamer rond. Wat kon hij nog meer vragen? De stilte werd pijnlijk. Waarom vertelde zijn broer nooit wat uit zichzelf. Nu moest hij alweer een vraag bedenken.

‘Bevalt het hier?’

‘Ja, goed.’

‘Wat bedoel je met goed?’

‘Nou, gewoon. Ik heb hier mijn natje en mijn droogje.’

‘En hoe is haar man? Hoe heet hij ook alweer?’

‘Jacob. Met hem heb ik niet veel contact. Hij werkt ook onregelmatig als portier bij Kras.’

‘Je bedoelt dat hotel bij de Dam.’ Een overbodige vraag. Vanmorgen was hij vanaf het Centraal via de Warmoesstraat er nog langsgelopen.

‘Ja, Krasnapolsky. Onze roosters lopen niet altijd gelijk, soms hij af en ik op.’

Simon had het nog niet gezegd of de dubbelzinnige betekenis van de laatste woorden drong tot hem door. Zijn broer hoefde zijn geheim niet te kennen. Het was beter om afleiding te zoeken.

‘Wil je mijn kamer zien?’ vroeg hij terwijl hij opstond. ‘Mijn kamer is boven.’

Thomas pakte nog snel een derde koekje en volgde zijn

broer naar boven. De trap kwam uit op een kleine overloop. Er waren vier witgeverfde paneeldeuren met een bovenraampje met ribbeltjesglas. De deur naar de kleine wasruimte stond op een kier, een geel lavet was net zichtbaar. Zouden daarin de jongetjes door hun moeder gewassen worden? Thomas zag zichzelf staan als kind, gewassen door tante. Hij huiverde en duwde de deur stevig dicht.

Er waren drie slaapkamers. Simon had de kleinste, naast de kamer van de twee jongens aan de achterkant van het huis. Er stond heel weinig in: een ijzeren eenpersoonsledikant met daarboven een brede plank met enkele boeken en een wereldbol. Voor het raam stond een smalle tafel met een stoel. De kleerkast ernaast kon net geopend worden. Simon bleef in de deuropening staan terwijl Thomas richting raam liep.

‘Je kamer is niet groot. Gelukkig heb je wel een mooi uitzicht met die kastanjeboom.’

Hij draaide zich om en keek recht in het gezicht van Audrey Hepburn, naast de deur boven het hoofdeinde van het bed. Een filmposter van *War and Peace*, vastgeprikt met spelden in het behang. Het gezicht van Audrey Hepburn groot in het midden, op de achtergrond twee mannen.

‘Heb je die film gezien?’

‘Ja, samen met Froukje,’ zei Simon blozend.

Thomas keek snel naar de wereldbol. Meer water dan land, hij wist het uit ervaring. Was zijn broer te openhartig geweest? Hij had alleen ja hoeven zeggen. Weer begonnen zijn gedachten te malen. Hij had ook met Froukje naar de bioscoop gewild. Jaloers op Simon? Hij kon zich niet herinneren dat eerder geweest te zijn. Misschien heel lang gele-